

Міська програма «Підтримка комунальних закладів культури міста Запоріжжя у 2016 – 2018 роках»

1. Мета Програми

Метою програми є зміцнення і примноження культурного потенціалу міста, відродження духовних традицій, створення сприятливих умов для всебічного задоволення культурних потреб населення і широкого його доступу до культурно-мистецьких надбань, сприяння успішній інтеграції української культури в європейський і світовий культурний простір.

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

На сьогодні у комунальній власності м. Запоріжжя перебувають 58 закладів культури і мистецтв, у тому числі:

- **2 міські театри.** Муніципальний театр-лабораторія "Ві" - один з небагатьох експериментальних колективів в Україні, належить до авангарду, здійснює пошукову роботу в галузі акторської гри та режисури. Муніципальний театр танцю - колектив, який створює вистави засобами хореографії. На його базі працює муніципальний естрадно - духовий оркестр. На сьогодні в репертуарі театрів понад 40 повноцінних і якісних постановок, спрямованих на різновікову та різносторонню глядацьку аудиторію. Театри проводять кіно- та театральні фестивалі, виставки сучасних художників та фотохудожників, співпрацюють з іншими творчими організаціями, є постійними учасниками загальноміських культурологічних заходів, шефських концертів для вихованців інтернатів, геріатричних санаторіїв, школярів та студентів.

- **13 початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів:** 8 музичних шкіл, 4 школи мистецтв та дитяча художня школа. У даних школах навчаються різним видам мистецтва (музичному, хореографічному, образотворчому, театральному) понад 5 тисяч дітей. Зараз у школах працюють 300 різних за складом творчих колективів. Учні шкіл естетичного виховання з успіхом виступають на міських конкурсах, гідно презентують м. Запоріжжя на обласних, міжрегіональних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Так, у минулому навчальному році було здобуто 1100 нагород.

- **37 міських публічних бібліотек** (17 бібліотек-філій для дітей, 20 бібліотек-філій для дорослого населення), які об'єднані у 2 централізовані бібліотечні системи. Щорічно бібліотеки обслуговують більш 112 тисяч читачів, з яких 57 тисяч - діти. Загальний бібліотечний фонд складає 1 млн. 209 тис. примірників.

- **4 палаци культури** "Орбіта", "Титан", "Хортицький", "Заводський". Пріоритетом їх діяльності є організація змістовного дозвілля городян (участь у гуртках, клубах за інтересами, творчих колективах тощо). Діють 72 творчих колектива. Кількість їх учасників налічує 2350 чоловік. Щорічно проводяться близько 2 тисяч культурно-масових заходів, які відвідують понад 300 тисяч осіб. Кожного року запроваджуються нові форми роботи, які потребують додаткових коштів та зусиль.

- **міський центр народної творчості та культурно-освітньої роботи "Народний дім"**. Мета його діяльності - збереження та розвиток народної творчості, надання методичної та практичної допомоги клубним закладам.

- **1 кінотеатр** (кіноконцертний зал ім. О.Довженка, кінотеатр "Зірка"). Надає кінопослуги населенню міста у трьох залах різної наповнюваності, демонструє фільми на найбільшому в місті екрані у форматі 3D, має право "першого екрану" для проведення допрем'єрних показів вітчизняних й закордонних фільмів. У малому залі кінотеатру демонструється фестивальне та арт-хаузне нестандартне кіно. Крім своєї основної діяльності, заклад постійно проводить культурно-мистецькі заходи, тематичні кінопокази та фестивалі, спрямовані на обслуговування незахищених верств населення: дітей-інвалідів, дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей, ветеранів війни та праці.

Важливим аспектом формування зваженої кадрової політики в галузі культури є питання *підвищення престижності професії працівників культури та мистецтва*.

Для цього необхідно підтримувати систему дієвих матеріальних стимулів для подальшого творчого зростання митців у їх професійній діяльності.

Стимулювання праці у сфері культури має забезпечувати створення належних матеріальних умов для ефективної творчої діяльності працівника, підвищення престижності професії, сприяти підвищенню його фахової кваліфікації, підтримувати діяльність професійних творчих колективів, працівників позашкільних навчальних закладів, бібліотек, клубних закладів та інших закладів культури.

Значним стимулом для діяльності творчих колективів та окремих митців стане практика відзначення кращих представників сфери культури Міськими Преміями до Дня працівників культури та майстрів народного мистецтва.

Таким чином, впровадження міської Премії буде спрямовано на активізацію участі представників галузі у культурно-мистецькому житті міста, розвиток та реалізацію творчих досягнень, надання матеріальної підтримки творчим проектам працівників культури і мистецтва.

Претендентами на отримання Премії можуть бути працівники закладів культури і мистецтв, викладачі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Деякі *проблеми* гальмують розвиток галузі "культура", а саме: недосконалість нормативно-правового забезпечення; недостатня кількість приміщень, застаріла матеріально-технічна база; обмежене фінансування (на

проведення капітальних та поточних ремонтів, придбання сценічного обладнання та костюмів, освітлювальної та звукової апаратури, оновлення інженерної інфраструктури приміщень, поповнення бібліотечних фондів тощо).

Так, муніципальний театр танцю не має власного приміщення і орендує площі палацу культури "Орбіта". Через відсутність власного автотранспорту театри не мають змоги проводити гастрольну діяльність. Віддаленість розташування муніципального театру-лабораторії "Ві" обмежує доступ мешканців до театральних послуг. Основною причиною плинності творчого персоналу театрів є низька заробітна плата та незабезпеченість житлом. Відсутність тимчасового службового житла не дає можливості залучати провідних режисерів, хореографів – постановників з інших міст.

Ряд шкіл естетичного виховання гостро потребують розширення навчальних площ (дитяча художня школа, музична школа №5) та оновлення музичного інструментарію.

Бібліотеки потребують вирішення проблеми, що пов'язані із впровадженням у бібліотечні процеси інформаційних технологій.

Недостатнє фінансування комунальних палаців культури перешкоджає створенню конкурентно - спроможного культурного продукту та максимально комфортних умов для проведення заходів.

Невисока заробітна плата працівників клубних закладів не сприяє залученню молодих та кваліфікованих фахівців.

Розв'язання проблем галузі необхідно здійснити шляхом чіткого визначення перспектив з урахуванням усіх потреб галузі, використання цільового пріоритетного спрямування бюджетних коштів для вирішення першочергових завдань.

Також необхідно продовжити позитивні напрацювання щодо інноваційного підходу до вирішення питань галузі на основі активного діалогу з творчою *громадськістю*, керівниками всіх закладів культури і мистецтв незалежно від відомчого підпорядкування, обласних відділень Національних творчих спілок України та осередків громадських організацій.

У місті Запоріжжя існують певні традиції щодо проведення *загальноміських свят*. Так, протягом багатьох років успішно проводяться різноманітні культурно-мистецькі заходи, конкурси, фестивалі та концертні програми до державних, міських та професійних свят (до Дня пам'яті та примирення, Дня Перемоги над нацизмом, Дня Конституції України, Дня незалежності України, Дня міста та Дня визволення м. Запоріжжя від фашистських загарбників, Дня захисника України, новорічні свята тощо).

До проведення загальноміських заходів залучаються усі заклади культури – палаци культури, театри, кінотеатри, бібліотеки, мистецькі навчальні заклади різної відомчої підпорядкованості.

Для розв'язання проблем також необхідно дотримуватись *принципів* планування та послідовності у проведенні культурно-мистецьких заходів, чітко визначати перспективи з урахуванням реальних ресурсних можливостей та

потреб для проведення заходів; використовувати цільове пріоритетне спрямування бюджетних коштів для вирішення першочергових завдань.

3. Завдання і заходи

Основними завданнями Програми є:

- Створення належних умов у закладах культури та мистецтв для подальшого розвитку творчих здібностей населення, залучення масового глядача та навчання дітей різним видам мистецтва.

- Задоволення культурних потреб різних верств населення (пільгових категорій, людей похилого віку, дитячої аудиторії тощо).

- Задоволення духовних потреб мешканців міста з урахування уподобань та інтересів (різної тематичної спрямованості та жанрової різноплановості).

- Проведення культурно-масових заходів для городян на високому рівні, забезпечення культурного обслуговування городян різних вікових та соціальних категорій за місцем проживання.

- Виявлення та підтримка обдарованої молоді.

- Підвищення якості надання відповідних послуг (навчальних, бібліотечних, театральних тощо), що надаються у закладах культури і мистецтв.

- Популяризація історії та культурно-мистецької спадщини Запорізького краю, сприяння суспільній злагоді, формування іміджу м.Запоріжжя як туристичного та культурного центру України;

- Придбання обладнання і предметів довгострокового користування.

Заходи на реалізацію завдання програми:

- Пошук приміщення для театру танцю, яке відповідає усім вимогам, для проведення творчої роботи театру.

- Оновлення комп'ютерної техніки, придбання бібліотечного обладнання та меблів, взуття для хореографічних відділень шкіл естетичного виховання, тощо.

- Поповнення бібліотечних фондів з метою наближення до європейських бібліотечних нормативів.

- Організація заходів з підвищення кваліфікації працівників культури і мистецтв.

- Проведення культурно-мистецьких заходів, благодійних акцій, міських оглядів, конкурсів, семінарів, майстер-класів тощо.

- Здійснення масштабних загальноміських заходів до державних і пам'ятних дат.

- Придбання обладнання і предметів довгострокового користування.

- Проведення капітальних ремонтів у підвідомчих закладах культури і мистецтв,

- Технічне переоснащення приміщень з встановленням систем пожежогасіння та систем пожежної сигналізації,

- Створення сприятливих умов для розвитку туристичної галузі м. Запоріжжя.

4. Обсяги та джерела фінансування

Фінансове забезпечення заходів Програми здійснюється за рахунок коштів міського бюджету та власних надходжень закладів.

5. Очікувані результати, ефективність програми

У результаті виконання Програми очікується:

1. Збереження стабільного контингенту учнів шкіл. Середньорічний контингент учнів складає 5211 чол., який є оптимальним для наявних площ початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.
2. Збереження стійкого інтересу до читання та залучення нових читачів. Поповнення бібліотечних фондів періодичними виданнями в середньому у кількості 77 од. на рік на одну бібліотеку.
3. Залучення до театрів широкої глядацької аудиторії. Середня відвідуваність одного заходу 76 чоловік. Середня вартість квитка 25 грн.
4. Охоплення більшої кількості населення м. Запоріжжя кінопослугами шляхом використання нових форм роботи.
5. Кадрове оновлення та залучення до роботи в закладах культури і мистецтв висококваліфікованих працівників.
6. Удосконалення системи пошуку, розвитку, підтримки юних талантів для формування творчої еліти галузі.
7. Посилення мотивації творчої праці фахівців, відновлення престижу професії працівника культури. Виплата Міських Премій до Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, міських стипендій та премій обдарованим дітям та їх викладачам стимулює творчу активність, сприяє підвищенню фахової кваліфікації претендента на Премію та активізує участь представників галузі у культурно-мистецькому житті міста.
8. Забезпечення повноцінного функціонування закладів культури та мистецтв м. Запоріжжя. Буде збережено не тільки мережу підвідомчих закладів культури і мистецтв, а ще і зміцнено їх матеріально-технічну базу. Середні витрати на матеріально-технічне забезпечення складають майже 20 тис. грн. на один підвідомчий заклад на рік.
9. Задоволення духовних потреб громадян, поліпшення рівня культурного обслуговування населення шляхом використання різноманітних форматів проведення заходів.
10. Об'єднання міської громади, забезпечення вільного доступу городян до культурно-мистецьких надбань, організації їх змістовного дозвілля, популяризація видатних досягнень міста в усіх сферах діяльності.
11. Придбання 14 одиниць комп'ютерної техніки.

12. Проведення заходів із пропаганди серед запоріжців перспектив розвитку туристичної галузі міста шляхом організації семінарів, туристичних форумів, виставок, «круглих столів», благодійних екскурсій.
13. Проведення соціологічного дослідження громадської думки щодо сприйняття туристичної привабливості м. Запоріжжя

6 Координація та контроль за ходом виконання програми

Забезпечення координації і контролю за ходом виконання цієї Програми, цільовим та ефективним використанням коштів покладається на постійну комісію Запорізької міської ради з гуманітарних питань та департамент культури і туризму Запорізької міської ради.

Головний розпорядник бюджетних коштів та виконавці програми мають забезпечити виконання запланованих програмою завдань та заходів і досягнення очікуваних показників.

Головний розпорядник бюджетних коштів проводить аналіз і комплексну оцінку результатів виконання завдань та заходів програми, цільового використання коштів і готує щорічні та, в разі потреби, проміжні звіти про хід виконання програми.

Секретар міської ради

Р.О. Пидорич